

'S RAETS

MERKWAERDIGHE SLITINGHEN

I. 1385—1401.

1385. Want Herman, de coster, *dwaesliken gewandert heeft ende enen wivekyn misdaen heeft*, daerom heest hi gheleghen inden toern, ende is hier ghecomen in hemde ende in broeke ter cloccken, ende sel den rade bidden verghiffenis ende gheven der stat te beteringhe IV^m steens ende den wivekyn XVI pt. (1).
- Want Joerdaen van Soest *twe wive ghetruwet heeft*, die beide leven, daerom verbiet men hem die stat hondert jaer op syn lyf (2).
1386. Want Mechelt, Dirc Werys dochter, *twe mannen ghetruwet heeft*, die beide leven, daeromme verbiet men haer die stat hondert jaer op haer lyf (3).
- Want Jan Mout *onhoefschenliken ghespoelt ende ghedobbelt heeft mit vier teerninghen wt eenre hant*, daeromme heest hi ghelegen inden toern ende is hier ghecomen in hemde ende in broeke ter clocken, ende sel den rade bidden verghiffnisse ende gheven der stat te beteringhe XXV^m steens (4).
1387. Want Splinter van den Ouden Ghein *eenre Joncfrouwen trouwe aenghestarct hadde, des hi voer den raet ontboden wert, daer hi dier woerde missac*, die de raet vant, dat hi se

gheseyt hadde, daeromme is hi hier ghecomen ter clocken in hemde en in broeke nader stat recht ende wilcoer, also der statboeken inhouden, ende sel gheven der stat I pt. , ende segghen, wat hi van der Joncfrouwen gheseyt heeft, dat hy 't ghelogen heeft (5).

1388. Gheryt van den Hove is hier ghecomen in hemde ende in broeke, ende baers beens ter clocken ende een baer sweert in syn hant, ende kennende syn lyf verboert, ende bidden ghenade, ende die Raet sel hem ghenade doen, ende hi sel gheven der stat te beteringhe C^{m} steens ende men neempt hem syn borgherschap, ende die en sel hi nummermeer weder moghen winnen (6).

Want Gheryt Kerstiaenz, Jan die Vrode, Willem van Naerden ende Jac. Coman, daer toe gheholpen hebben, dat een mynrebroeder bi nachte ter mynrebroederen wter vanghenisse ghebroken is, daeromme hebben si gheleghen in den toern enen maent lanc ende hebben den mynrebroeder weder in de vanghenisse ghebracht, ende syn hier ghecomen in hemde ende in broeke ter clocken, ende sellen den rade bidden vergiffnis, ende Jan die Vrode ende Willem van Naerden sellen elc gheven der stat te beteringhe x^{m} steens, ende de andere, die sellen elc gheven III^{m} steens ende bidden den rade verghiffnisse.

Voort als men dat heilighe sacrament draghen sel, soe sellen si comen ter mynrebroederen ende gaen voor haer cruys in hemde ende in broeke

ten Doem, ende gaen van daer wert allomme bi der grafte ende weder ten Doem in der kerken, ende hebben al den tyt wt, elc ene waskeerse insyn hant van een half pont was, ende gaen daermede weder te mynrebroeders in der kerken ende al in hemde ende in brocke, ende vallen daer op hare knien ende offeren die keersen, Gode ende Sinte Franciscus ter eeren, ende bidden den Oversten van den oerden, die daer dan syn, ende den menen broederen verghiffnissee.

Ende als 't ter mynrebroederen kermis is, soe sullen si gaen in hemde ende in brocke ter mynrebroederen voer den crucen, ende elc sal hebben in syn hant een waskeerse van een half pont was ende offeren daer die keerse Gode ende Sinte Franciscus op hore knien, ende bidden den Oversten vanden oerden, die daer dan syn, ende den menen broederen, verghiffnissee. Ende daertoe sellen si op hore cost die vanghenisse weder doen maken, van dat daer aen ghebroken was (7).

1389. Gheryt, die nu laest opte kaeck stont, ende die ghescuppet wart, die verbiet men de stat hondert jaer lanc op syn lyf, *omdat hy een kint ghestolen hadde, daer hi mede woude gaen bidden after lande* (8).

Want Jan Graghe onsen rade *enen vrede enen werven, ander werven ende derde werven gheweighert heeft*, ende hem den vrede voer sinen voeten gheleit wart, ende gheboden wart te houden, daer hi al nyet of en hielt, ende woude daerenboven vechten met een ghetoghen messe, daer aen heeft hi verboert, aen der vrede wei-

gheringhe xv pont, ende voer sine broeken heeft
hi ghelegen in den toern, ende is hier ghecomen
in hemde ende in broeke ter clocken, ende sel-
den rade bidden verghiffnisse ende gheven der
stat te beteringhe voer sine broeken xxxv^m steens
tot die xv pont voerscr. (9).

1396. Want Peter de Vos, voertyts int vleyshuys
lach, omdat hi een vroukyn, daer hi kynder
bi hadde, sloech, boven sraets verbot, soe wert
hem daeromme, ende om andere synre pynlicheyt
wille, de stat verboden twe jaer lanc ter clocken;
ende hi swoer ten heylighen, daer nymant om
te misdoen, ende wart daerop wter stat gheleyt
ende bevolen op syn lyf nymant te misdoen,
roerende van dier saken. Ende hierenboven so
is hi meer dan eens binnen den twe jaren voerscr.
binnen der stat ghecomen ende binnen der stat
vriheden, ende nu op den Dinxdach na vastel-
avont naest verleden, quam hi tot Loef Berch-
makers huys, ende kloppede daeraen also
vrient, ende men lieten in, ende rechte voert
so sloech hi ende wonde swaerliken ter doot toe,
Loef Berchmakers meecht, dat is dat vrou-
kyn voerscr., daer hi syne kynder bi heeft, en-
de sloech daertoe Loef Berchmakers wyf,
ende wonde desselven Loefs knaep en Loefs
huysvrou, hier omme soe is de raet vander stat
overdraghen, dat sy 't rechte voert aan hem rech-
ten willen aan syn lyf metten rade (10).

1398. Want Peter Goesensz, de wachter in den
Weerde, enen daertoe gebrocht heeft, die *bi nachte*
ghegaen hebben mit enen witten slapelaken, car-

*mende ghelyck een gheest, daeromme heeft hi
gheleghen int vleyshuys, ende is hier ghecomen
in hemde ende in broeke, ende sel den rade
bidden verghiffnisse, ende hi en sel nyet meer
wachter wesen in den Weerde.* (11).

1398. Want Ymme, Gheryts wif van der Wierze
*enen goeden wive horen man te scanden ghema-
ket heeft ende onredeliken gheleeft heeft, soe
verbiet men haer de stadt l. jaer lanc op haer
lyf ende eenre mile vander stat te wesen* (12).
1399. Deliaenkyn van Ritselt, dat Waelsch wif,
verbiet men de stat drie jare lanc, *omdat si
haer leven onredeliken gheleit heeft* (13).
1401. Want Godekyn, Dirc Heren soen etc. bi
nachte ondaften bedreven hebben ende enen *wa-
ghen ontslopet hebben, ende mitten ghestelle al-
lenghes der straten ende aer der lude doren
ghecloppe ende gestoten hebben, daeromme heb-
ben si gheleghen in 't vleyshuys* (14).
-
- Wat Boudekyn, de goutsmit, daer bi stont,
daer Lambertus Vliegher dootghesteken wart,
ende weerdet, dat men denselven Lambertus
nyet bescudden en mochte, daeromme heeft hi
gheleghen in den toern (15).
-
- Want Jan Pul, Gheryts soen, *bi nachte ginck
in vrouwen clederen, ende heeft sonder woorden
ende wederwoorden ende sonder enigherhande
vede enen ondadeliken dootghesteken*, daeromme
verbiet men hem de stat eweliken ende eenre
mile vander stat op syn lyf, ende mit desen rechte
so sullen alle Jan Puls maghen qwyt ende vry
ende versoent wesen (16).

1401. Want Godekyn van den Hoeve, die appelcopster inde Viesteghe, een Jonefrouwkyne daertoe ghebracht heeft ghehadt, dat si ghanghen soude, daer men se ghetrouwet soude hebben, daerom verbiet men haer de stat 1 jare lanc (17).

— Want Heyn Kesse ende Jan Coman hem qualiken gheqwydt hebben, roerende van dat Jonefrouwkyne, die tot Jan Rodens huys verleyt was, daeromme hebben si gheleghen inden roden toern twe maenden lanc (18).

— Een man gaet hier opter straten, die pleecht te segghen, hout wat ende gheeft wat, die pynlicheyt pleecht te bedriven, dien sel men besluten in eenre tonne, ende ware ymant, die hem daerwt sloet ende los makede, dat woude de raet der stat swaerliken aen hem rechten na horen goetduncken (19).

— Want Marten Henriksz ende Marten Brunnexsz bi avont ghecomen syn in eens goets knapen huys, daer hi mit sinen gasten over tafel sat ende at, ende anxe daer enen goedden knaep, daeromme hebben si gheleghen op S. Katrynen poort (20).

— Want Hildegont, Gosewyns dochter, die nu laest den steen droech, ende te wonen plach in de Oudelle op Sint Jans Gruts steghe, goeder lieiden kinder ende megheden te sonden ende te scanden ghebracht heeft, daeromme verbiet men haer de stat 1 jaer lanc (21).

(*Het vervolg hierna.*)

J. J. DODT VAN FLENSBURG.